

HATÁROK NÉLKÜL MAGYARTÓL MAGYARIG TURISZTIKAI EGYESÜLET
2377 ÖRKÉNY, ÁRPÁD U. 10/A
www.magartolmagyarig.hu/

EMLÉKEZTETŐ

Vállalkozz okosan workshop

2020. szeptember 15 – Kakucs Deák Udvarház

Vállalkozz okosan! –Modern Monetáris Elmélet

A Modern Monetáris Elmélet egy új, az Egyesült Államokból indult rendkívül izgalmas és egyben szélsőségesen vitatott makrogazdasági elmélete a közgazdaságtannak. Az MME több olyan alapvető fontosságú jelenséget megmagyaráz, amelyeken a tradicionális monetáris elméletekkel nem nagyon lehetett fogást találni, de legalább ennyi új problémát fel is vet. Az elmélet alap gondolata, hogy a pénzt kibocsátó állam a pénzből soha nem fogy ki, ezért

főleg aggódni a hagyományos értelemben vett költségvetési hiány miatt. Az államnak bármire van pénze, a költségek korlátait teljesen máshol kell keresni, mint ahol eddig tettük. Az elmélet teljesen új megvilágításba helyezi olyan központi makrogazdasági fogalmak szerepét, mint az infláció, az adók vagy az állampapír-kibocsátás.

A találkozón során megismerkedünk e vitatott elmélet leglényegesebb jellemzőivel és az előadás után mód lesz a témáról szerzett ismeretek megvitatására is. A téma relevanciáját nem csupán az elmélet érdekessége és napjainkban sokat vizsgált egyes tételei adják, hanem a gazdasági és vállalkozói környezetre gyakorolt hatása is.

A közgazdaság tudomány a többi tudományágtól eltérően értelmezhető, és ezt a Közgazdasági Nobel díj történetének bemutatásával illusztrálta az előadó:

„Az könnyen belátható, hogy az irodalmi munkásságért és a béke megteremtéséért odaítélt Nobel-díjban sok a szubjektív elem. Az is világos, hogy a kémia, a fizika és az orvostudomány területein elért eredmények értékelésében ilyen szubjektív komponens sokkal kevésbé van jelen. Ezekben a tudományokban elért eredmények széleskörű konszenzusra támaszkodnak, elég könnyen ellenőrizhetőek is. – A közgazdaságtudomány természete nem egészen ilyen. „Előfordult ugyanis, hogy egy közgazdasági elmélet az újszerűsége és a rövid távú hatása miatt megkapta a Közgazdasági Nobel Díjat, - mint például a Long Term Management Capital befektetési alap modellje, - ami a Nobel díj odaítélését követő 9-dik hónapban csődbe ment. A közgazdasági modellek között ugyanis több olyan is van, ami egymással nem összeegyeztethető, és ilyen ellentétek nem mutathatók ki például a természettudományokban.

Számunkra a legfontosabb kérdés, hogy a valóság visszaigazolja-e a közgazdasági elméleteket? Vállalkozóként mennyire kell figyelembe vennünk a mikro- és makrogazdasági alapvetéseket? Hogyan értelmezhető a vállalkozás költségvetése, és mennyire hasonlít az egy családi háztartás, vagy egy állami költségvetésre. A példák elemzésekor alapvetően a minden vállalkozó által ismert bevételek-kiadások sorokra koncentrálnak próbáltuk meg összevetni, vagy inkább azonosan értelmezni a költségvetés ide tartozó sorait, kiadási tételeit.

Mi vezet az eladósodáshoz? Érdemes-e a kiesett bevételeinket hitelből pótolni? Milyen eszközök állnak a rendelkezésünkre, ha a bevétel kiesést finanszírozni szeretnénk? A közgazdasági logika szerint a túlköltségek gyorsuló eladósodáshoz, inflációhoz vezet, ami katasztrofális hatásokkal jár, például a megtakarítások elértéktelenednek, amit a bérből és fizetésből élők gyors elszegényedése, és a piaci árak elszabadulása kísér.

Vállalkozóként a gazdasági stabilitás megtartása legalább annyira fontos kell, legyen, mint állami szinten a költségvetési deficit egyensúlyban tartása. A jelenlévők közül is sokaknak van tapasztalatuk, családi legendájuk az infláció hatásairól, amit például 1945 augusztusa és 1946 júliusa között a

felmenőink átélhettek Magyarországon. A világ valaha mért legmagasabb inflációjakor a világ valaha létezett legnagyobb címletű bankjegyét is mi tudhatjuk a magunkénak, a Százmillió Bill

Pengő formájában, amit a Magyar nemzeti Bank bocsátott ki 1946-ban.

A Modern Monetáris Elmélet és hogyan építsünk egy jobb gazdaságot című könyv szerzője Stephanie Kelton. Az elmélet alap gondolata, hogy „egy olyan államnak, amely saját pénznemmel rendelkezik, soha nem fogy el a pénze, mert bármikor módja van pénzt nyomtatni. A költségvetési fegyelem továbbra is igen fontos, csak hogy az állami költségvetésnek nem a költségvetési deficit, hanem az infláció a korlátja. Ha az infláció rendben van, akkor nincs jelentősége a deficitnek. Nem attól keletkezik az infláció, hogy túl sok a pénz, hanem attól, hogy nincs mire elkölteni. „

Az előadásban elhangzottak szerint érdemes néhány mítosztól búcsút venni a Modern Monetáris elmélet alapján. Ilyenek például a következők:

- a költségvetési deficit a túlköltekezés bizonyítéka
- az államháztartásnak ugyanolyan korlátai vannak, mint egy családi háztartásnak
- az állam az adóztatással jut elkölthető bevételhez
- az állampapírok kibocsátása az állam legfőbb külső finanszírozási formája
- az állami foglalkoztatás nem hatékony
- az államadósság veszélyes csökkentenie kell
- a nagy állami újraelosztó rendszerek, mint a társadalombiztosítás, az egészségbiztosítás és a nyugdíj fenntarthatatlanok

A Modern Monetáris Elmélet logikája szerint nem a pénz a szűk keresztmetszet, hanem a kapacitás. Inflációt csak akkor teremt, ha nincs megfelelő mennyiségű erőforrás: orvos, ápoló, kórház, gyógyszer, technológia... Ebből következően nem a pénz a kérdés, hanem a megfelelő kapacitásokat kell megteremteni. A vásárlóerőt majd az állam biztosítja. Egyre több olyan példával találkozunk, amik a Modern Monetáris Elmélet tételeit támasztják alá. Az EU államadósság és inflációs adatai sem támasztják alá azt, hogy a nagyobb államháztartási hiány automatikusan megnövelné az inflációt.

A Trickle Down Economy elmélet szerint: „minél kevesebb adó, illeték és egyéb terhet teszünk a nagyvállalatok, illetve úgy általában a gazdagok vállára, hosszabb távon annál jobb az egész gazdaságnak – így a társadalomnak is – hiszen ezek majd a náluk maradó forrásokat visszaforgatják a gazdaságba, munkahelyeket teremtve és a termelést növelve. Ennek a tételnek komolyabb közgazdaság-elméleti alátámasztása természetesen soha nem létezett, a valóság pedig sokszorosan megcáfolta a helytállóságát. Az egyenlőtlenség mértéke nem sokat változott a XVIII.- XIX. századihoz képest, valószínűleg a rendelkezésünkre álló technológia lehetővé teszi az alapvető élelmiszerek és egyéb javak aránylag olcsó és bőséges megtermelését.

A Vállalkozz okosan! workshop résztvevői bepillantást nyertek a makro-ökonómiai folyamatokba, saját szűrőjükön keresztül láthatják a gazdasági folyamatokat, és látóköruk szélesedett a közgazdasági folyamatok értelmezése során. Nagy lelkesedéssel hallgatták a résztvevők Makay Máttyás PhD hallgató – kutató előadását, aki érdekfeszítő tudományos előadásával hozzájárult a rendezvény sikeréhez.

Dabas, 2020. szeptember 20.

Maczák János

szakmai vezető

Vállalkozz Okosan projekt

VP6-19.3.1-17 LEADER Helyi Akciócsoportok együttműködése